

REPUBLIKA SERBII - panorama polityczna

Autorzy: Piotr Kotomski - rocznik IV, uzupełniała Magdalena Mojduszka – rocznik V, Ewa Dominikowska, rocznik X, Pawlina Wasylenko 2012/2013, Mateusz Gralewski 2013/2014

Liczba ludności: 10 159 046 (2008),

7 261 000 (2011) – informacja World Bank – bez Kosowa http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?cid=GPD_1

SKUPŠTINA - 250 – mandatowy, jednoizbowy parlament; posłowie wybierani są co 4 lata w wyborach bezpośrednich;

SERBIA				
PARTIA	GENEZA	POGLĄDY	LUZIE	WYNIKI WYBORÓW liczba mandatów
IZBOR ZA BOLJI ŽIVOT	<ul style="list-style-type: none">- koalicja powstała w serbskich wyborach parlamentarnych w 2012 roku, jak Serbia otrzymała kandydaturę do członkostwa w Unii Europejskiej;- jest największą polityczną koalicją opozycji w Serbii- w jej skład wchodzi: Demokratska stranka (DS), Socijaldemokratska partija Srbije (SDPS), Liga socijaldemokrata Vojvodine(LSV), Zeleni Srbije,	<ul style="list-style-type: none">- centrum, integracja europejska;- hasło: "Posao. Investicije. Sigurnost" – „Praca. Inwestycje. Bezpieczeństwo”	<ul style="list-style-type: none">-Boris Tadić- Bojan Pajtić,- Milorad Dodik- Igor Pavličić- Dragan Đilas,- Rasim Ljajić,- Nenad Čanak	v.'12 – 67 (DS.- 49, SDPS- 9, LSV- 5, DHSS -1, ZS- 1, DSHV- 1, SPO–1)

	Demokratski savez Hrvata u Vojvodini (DSHV), Demohrišćanska Stranka Srbije (DHSS)			
SVE ZAJEDNO (koalicja)	- założona 19.04.2012; - koalicję czynią: Bošnjacka demokratska zajednica, Građanski savez Mađara Vojvodine, Demokratska zajednica Hrvata, Demokratska zajednica vojvođanskih Mađara, Slovačka stranka.	- Jest to lista narodowych mniejszości, które uczestniczą w wyborach i przedstawiła się jako szeroka koalicja Bośniaków, węgierski, chorwacki i partii mniejszości słowackiej.	- Emir Elfic	v. ' 12 – 1
PREOKRET (koalicja)	- założona 05.11. 2011. - w jej skład wchodzi: Liberalno-demokratska partija (LDP); Srpski pokret obnove (SPO); Socijaldemokratska unija (SDU)	- integracja europejska, atlantycka, liberalizm; - przyspieszenie integracji europejskiej i euroatlantyckiej Serbii i przyjęcie europejskich standardów i wartości w społeczeństwie; - zmiana polityki państwa wobec Kosowa;	- Čedomir Jovanović - Vuk Drašković	v. ' 12 – 19

	Vojvođanska partija; Demokratska partija Sandžaka; Zelena ekološka partija; Partija Bugara Srbije;			
BUDUĆNOST U KOJU VERUJEMO	-koalicja powstała z powodu rozpisania przedterminowych wyborów na 16.03.2014. Skład: -Srpska napredna stranka(SNS), Nova Srbija(NS), Pokręt socjalista, Srpski pokret obnove, Socijaldemokratska partija Srbije	- (prawica) nacjonal-konserwatyzm ta europeizm; - akcesja Serbii do EU przy jednoczesnym zachowaniu bliskich relacji z Rosją; bycie pomostem między Wschodem i Zachodem; - obrona integralności terytorialnej Serbii;	-Aleksandar Vučić -Rasim Ljajuč -Velimir Ilić -Vuk Drašković -Aleksandar Vulin	v.'12 – 73 (rządząca koalicja SNS z SPS, PUPS, URS)
POKRENIMO SRBIJU	- koalicja powstała 20.03.2012 z partii: - Srpska napredna stranka (SNS), Nova Srbija (NS) Pokret snaga Srbije, Pokret socjalista, Narodna seljanska stranka.	- ochrona praw mniejszości narodowych (serbskiej) - neutralność wojskowa; - równy rozwój regionalny i decentralizacja Serbii.	- Aleksandar Vučić, -Velimir Ilić, -Bogoljub Karić, -Aleksandar Vulin - Tomislav Nikolić;	'14 – 158 (rządząca koalicja SNS z SPS, PUPS, URS)

SRPSKA NAPREDNA STRANKA	- 21.10. 2008. Założona w październiku przez byłego szefa serbskiej radykalnej partii Tomislava Nikolicia przez konfliktu w Partii Radykalnej między Tomislavem Nikolićem i Vojislavem Šešeljem.		- Goran Radosavljević; - Aleksandar Vučić; - Jorgovanka Tabaković; - Nebojša Stefanović	
PARTIJA UJEDINJENIH PENZIONERA SRBIJE (PUPS)	- założona 10.05.2005 przez emerytów.	- kierunek socjalistyczny.	- Jovan Krkobabić; - Milan Krkobabić	'12 – 12 (w koalicji razem z SPS i JS) '14 – 12 (w koalicji razem z SPS i JS)
ZA EVROPSKU SRBIJU	- koalicja powstała przed wyborami parlamentarnymi 2008 r.; - w jej skład wchodzi: Demokratska Stranka, DSHV, Sandžacka Demokratska Partija, Lige Socjaldemokrata Vojvodine, Srpski Pokret Obnove, G17+;	- centrum; - za integracją europejską; - reformy wolnorynkowe;	- Boris Tadić - Dragoljub Mićunović	'08 – 102 (rząd tworzy z SPS, KV i Bošnjacka Lista za Evropski Sandžak)
DEMOKRATSKA OPOZICIJA	- koalicja powstała 10 stycznia 2000 r. jako	- koalicja przeciw Miloševićowi składająca się z 18 partii:	- Zoran Đinđić (DS) - Vojislav Koštunica (DSS)	'00 – 176 (rządząca koalicja)

SRBIJE (DOS)	<p>opozycja dla rządzącej SPS;</p> <p>- rozpadła się w 2003 r. po opuszczeniu jej przez DSS, która przeszła do opozycji;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Demokratska Stranka • Demokratska Stranka Srbije • Građanski Savez Srbije • Demohrišćanska Stranka Srbije • Nova Srbija • Liga Socjaldemokrata Vojvodine • Socijaldemokratska Unija • Savez Vojvođanskih Mađara • Reformska Demokratska Stranka Vojvodine • Koalicija Vojvodina • Socijaldemokratija • Pokret za demokratsku Srbiju • Sandžakčka Demokratska Partija • Liga za Šumadiju • Asocijacija Slobodnih i Nezavisnih Sindikata • Demokratska Alternativa • Nova Demokratija • Demokratski Centar 	<ul style="list-style-type: none"> - Goran Svilanović (GSS) - Vladan Batić (DHSS) - Elmir Ilić (NS) - Nenad Čanak (LSV) - Žarko Korać (SDU) - Jožef Kasa (SVM) - Mile Isakov (RDSV) - Dragan Veselinov (KV) - Vuk Obradović (SD) - Momčilo Perišić (PDS) - Rasim Ljalić (SDP) - Branislav Kovačić (LŠ) - Dragan Milovanović (ASNS) - Niebojša Čović (DA) - Dušan Mihajlović (ND) - Dragoljub Mićunović (DC) 	
DEMOKRATSKA STRANKA (DS)	<p>- wskazuje na korzenie w Partii Demokratycznej założonej 16 lutego 1919 r.;</p> <p>- wznowiła działalność 2 lutego 1990 r. (z inicjatywy 13 intelektualistów m.in. Kosty Čavoškigo, Zorana</p>	<p>- centrum (początkowo centro-prawica, obecnie raczej centro-lewica);</p> <p>- antykomuniści;</p> <p>- za reformami rynkowymi;</p> <p>- tworzenie i wspieranie funkcjonowania instytucji demokratycznych;</p> <p>- tolerancja religijna;</p> <p>- dążenie do członkostwa w Unii Europejskiej;</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dragoljub Mićunović - Zoran Đinđić - Zoran Živković - Boris Tadić - Dušan Petrović - dr Mirko Cvetković - Gordana Čomić - Vojislav Koštunica (odszedł w 1992 r. i założył DSS) 	<ul style="list-style-type: none"> • '90 – 7 • '92 – 6 • '93 – 29 • '97 – bojkot wyborów • '00 – 47 (rządząca koalicja DOS w sumie 176) • '03 – 37 • '07 – 64 (od 15. 05. 2007 – koalicja rządząca z DSS i G 17+) • '08 – 64 (rządząca koalicja Za Evropsku Srbiju w sumie 102) • '12 – 67 (49 DS, 9 SDPS, 5

	Đinđićia, Vojislava Koštunicy, Vladimira Gligorova, Radoslava Stojanovicia);			LSV, 1 DHSS, 1 ZS, 1 DSHV, 1 - SPO) '14 – 17 (koalicja z NS)
NOVA STRANKA	-powstała 7 kwietnia 2013 r. w Belgradzie	-centrum, socjaldemokracja - idee lewicy europejskiej -wolny rynek, ochrona kapitału -ochrona socjalna i pracowników -idee populistyczne	-Zoran Živković	'14 – 2 (koalicja z DS)
NOVA DEMOKRATSKA STRANKA - ZELENI	-powstała przed wyborami w 2014 r. w wyniku wewnętrznych konfliktów w Partii Demokratycznej. Grupa osób opuściła DS i stworzyła nową partię z działaczami Zielonych.	-zieloni -centrum - integracja europejska, liberalizm społeczny, regionalizm	-Boris Taić -Ivan Karic	'14 – 10 (koalicja IDS, LSV - 6, ZZS-2, VMDK, ZZV, DLP łącznie 18)
DEMOKRATSKA STRANKA SRBIJE (DSS)	- powstała 26 lipca 1992 r. jako odłam DS; - do konfliktu w partii doszło na tle podejścia do nacjonalizmu serbskiego – Koštunica uważał, że problem narodu serbskiego nie sprowadza się do jego sytuacji politycznej i	- konserwatywna; - antykomunistyczna; - popieranie przemian zmierzających do stworzenia demokracji parlamentarnej; - popieranie wolnego rynku; - sprzeciwia się współpracy z Trybunałem w Hadze; - w grudniu 2003 r. po nieudanych negocjacjach z SPO – NS i G 17+ (rozbieżności co do wejścia do koalicji jeszcze DS), DSS stworzyło koalicję rządzącą z SRS;	- Vojislav Koštunica - Sanda Rašković Ivić - Vladeta Janković - Aleksandar Popović - Aleksandar Pravdić - Dragan Jočić	'92 – 18 (koalicja DEPOS w sumie 50) '93 – 7 '97 – bojkot wyborów '00 – 44 (rządząca koalicja DOS w sumie 176) '03 – 53 (rząd tworzy z SPO i G17Plus) '07 – 47 (koalicja z NS – początkowo tworzy większość parlamentarną z SRS i poparciem SPS; od 15. 05. 2007 – zmiana rządzącej koalicji na DSS, DS. i G 17+)

	<p>ekonomicznej, a samego położenia w ramach Jugosławii;</p> <p>- frakcja Koštunicy (nacionaliści) chciała wejść do opozycyjnej koalicji DEPOS, zaś Đinđić i Mićunović uważali, że można krótkookresowo współpracować z władzą, aby demokratyzować system od wewnątrz ;</p>			<p>. '08 – 30 (koalicja z NS) v. '12 – 21</p> <p>'14 - 0</p>
G 17+	<p>- w 1997 r. 17 zwolenników wolnego rynku założyło organizację pozarządową;</p> <p>- odłam DS.;</p> <p>- od grudnia 2002 r. funkcjonuje jako partia polityczna;</p>	<p>- centro – lewica;</p> <p>- reformiści - szybka prywatyzacja i wprowadzenie wolnego rynku;</p> <p>- liberałowie;</p> <p>- za integracją z Unią Europejską;</p>	<p>- Mladen Dinkić</p> <p>- Tomislav Milosavljević</p> <p>- Radovan Jelavić</p> <p>- Mirosljub Labus</p>	<p>. '97 – 0</p> <p>. '00 – 0</p> <p>. '03 – 34 w koalicji rządowej z DSS i SPO-NS</p> <p>. '07 – 19 (od 15. 05. 2007 – koalicja rządząca z DS i G 17+)</p> <p>. '08 – 24 (rządząca koalicja Za Evropsku Srbiju w sumie 102)</p> <p>v. '12 – 16 (rządząca koalicja)</p>
GRADANSKI SAVEZ SRBIJE (GSS)	<p>- założona w czerwcu 1992 r.;</p> <p>- powstała z połączenia Klubu Republikańskiego i</p>	<p>- antykomunistyczna;</p> <p>- socjaldemokraci;</p> <p>- antywojenna;</p> <p>- liberałowie;</p>	<p>- dr Vesna Pešić</p> <p>- Goran Svilanović</p> <p>- Nataša Mićić</p> <p>- Gašo Knežević</p>	<p>. '93 – 2 (koalicja DEPOS w sumie 50)</p> <p>. '97 – bojkot wyborów</p> <p>. '00 – 5 (rządząca koalicja DOS w sumie 176)</p> <p>. '03 – 5 (z listy DS, który uzyskał</p>

	Partii Reformatorów; - w kwietniu 2007 r. połączyła się z Partią Liberalno – Demokratyczną (LDP);			64) . '07 – 3 (koalicja Liberalno-Demokratyczna w sumie 15) . '08 – 13 (już po połączeniu z LDP)
LIBERALNO DEMOKRATSKA PARTIJA (LDP)	- powstała 5 listopada 2005 r.; -połączenie odłamów DS. i GSS;	- liberałowie; - za współpracą z Trybunałem w Hadze i rozliczeniem wewnątrz kraju; - za wejściem do Unii Europejskiej;	- Čedomir Jovanović - Nataša Mičić - Niebošja Randelović - Nenad Milić - Jelena Pravanov	. '07 – 6 (koalicja z Građanski Savez Srbije, Socjaldemokratsja Unija, Liga Socjaldemokrata Vojvodine w sumie 15) . '08 – 11 v.'12 – 11 (w koalicji Preokret)
UDRUŽENJE ZA JUGOSLOVENS KU DEMOKRATSK U INICJATIVU (UJDI)	- utworzona wiosną 1989 r. w Zagrzebiu; - początkowa funkcjonowała jako grupa w „Związku Socjalistycznym”;	- jej zwolennikami byli przede wszystkim zamieszkujący w dużych miastach lewicowo-liberalni intelektualiści; - opowiadało się przeciwko wojnie i za przestrzeganiem praw obywatelskich;	- Branko Horvat - Nebojša Popov	. '90 – 1
STRANKA JUGOSLAVENA/ JUGOSLOVENA (SJ)	- została założona w 1990 r.; - rozpad federacji doprowadził do rozwiązania partii;	- skierowana była do wszystkich mieszkańców byłej Jugosławii, którzy określali siebie jako Jugosłowian; - program opierał się przede wszystkim na zachowaniu federacji;		. '90 – 1
SRPSKI	- założona 14 marca	- nacjonalistyczna centro-prawica;	- Vuk Drašković	. '90 – 19

POKRET OBNOVE (SPO)	1990 r.; - powstała z połączenia Serbskiej Odnowy Narodowej i Serbskiego Ruchu Wolnościowego	- konserwatywna – opowiada się za monarchią i zmianą systemu na monarchię konstytucyjną oraz „Wielką Serbią”; - antykomunistyczna - od początku występowała przeciwko Miloševićowi; - popierają członkostwo w Unii Europejskiej i NATO; - ekonomiczny liberalizm – wolny rynek;	- Danica Drašković - Srđan Sveković	. '92 – 45 (koalicja DEPOS w sumie 50) . '93 – 40 (koalicja DEPOS w sumie 45) . '97 – 45 . '00 – 0 . '03 – 13 (koalicja z NS w sumie 22) w koalicji rządowej z DSS i G17 Plus . '07 – 0 . '08 – 4 (rządząca koalicja Za Evropsku Srbiju w sumie 102) . '14 – 5 (rządząca koalicja Budućnost u Koju verujemo w sumie 158)
NOVA SRBIJA (NS)	- utworzona w 1998 r. przez byłych działaczy SPO;	- nacjonalizm; - konserwatyzm; - monarchiści; - za decentralizacją państwa;	- Velimir Ilić	. '00 – 8 (rządząca koalicja DOS w sumie 176) . '03 – 9 (koalicja z SPO w sumie 22) w koalicji rządowej z DSS i G17Plus . '07 – 14 (koalicja z DSS w sumie 47 - początkowo tworzy większość parlamentarną z SRS i poparciem SPS; od 15. 05. 2007 – zmiana rządzącej koalicji) . '08 – 9 (koalicja z DSS w sumie 30) . '14 – 6 (rządząca koalicja Budućnost u Koju Verujemo w sumie 158)
SOCJALISTIČKA PARTIJA SRBIJE (SPS)	- założona 16-18 lipca 1990 r.;	- postkomuniści; - lewicowi nacjonałiści (ograniczenie autonomii dla Kosowa i Vojvodiny);	- Slobodan Milošević - Milan Milutinović - Dobrica Ćosić	. '90 – 194 (od '91 w koalicji rządzącej z SRS) . '92 – 101(koalicja rządząca z

	<p>- spadkobiercy Związku Komunistów Serbii i Sojuszu Socjalistycznego;</p>	<p>- uznanie prawa własności i dopuszczenie niektórych elementów gospodarki rynkowej, jednak pod warunkiem zachowania „równości i solidarności społecznej”;</p> <p>- wsparcie dla Serbów z pozostałych republik Jugosławii, którzy dążyli do utrzymania Federacji (wspieranie działalności zbrojnej);</p> <p>- w latach '90 – '95 idea „Wielkiej Serbii”;</p> <p>- do 2000 r. SPS utrzymywało się u władzy;</p>	<p>- Ivica Dačić - Borisa Jović</p>	<p>SRS)</p> <p>· '93 – 123 (koalicja rządząca z SRS i ND)</p> <p>· '97 – 110 (koalicja rządząca z JUL i ND)</p> <p>· '00 – 37</p> <p>· '03 – 22</p> <p>· '07 – 16</p> <p>· '08 – 20 (tworzą rząd z koalicją „Za Evropsku Srbiju”)</p> <p>· '12 - 44 (tworzy rząd z SNS, PUPS, URS)</p> <p>· '14 – 25 (tworzy rząd, Ivica Dačić pierwszym vice premierem)</p>
<p>SOCIJALDEMO KRATSKA PARTIJA SRBIJE</p>	<p>Powstała 18 października 2009 roku w Belgradzie</p>	<p>-socjaldemokracja, centrolewica</p> <p>-integracja z UE</p> <p>-Przewodniczący R. Ljajić jest założycielem Partii Demokratycznej Sandzaku</p>	<p>-Rasim Ljajić</p>	<p>'12 – 9 (w koalicji Izbor za bolji život)</p> <p>'14 – 10 (w koalicji Budućnost u Koju verujemo)</p>
<p>JUGOSLO- VENSKA UDRUŽENA LEVICA (JUL)</p>	<p>- utworzona w 1994 r. jako sojusz 23 ugrupowań komunistycznych i lewicowych;</p> <p>- oficjalna kontynuatorka Związku Komunistów Jugosławii;</p> <p>- utworzona przez generałów JNA</p>	<p>- koalicji przewodził Savez Komunist – Pokret za Jugoslaviju;</p> <p>- w koalicji z SPS;</p> <p>- komunistyczna – marksistowska;</p> <p>- współpraca zagraniczna z komunistami z Korei, Chin i Kuby;</p>	<p>- Mijana Marković - Ljubiša Ristić - gen. Stefan Mirković</p>	<p>· '97 – 110 (w koalicji z SPS)</p> <p>· '00 – 0</p> <p>· '03 – 0</p>

	(nazywana „partią generałów”); - istniała do 2006 r.;			
DEMOKRATSKA ALTERNATIVA	- DA została założona w 1997 r. przez działaczy, którzy odeszli z SPS;		- Nebojša Čović	. '97 – 1 (koalicja z SSS i PSS) . '00 – 6 (w rządzącej koalicji DOS w sumie 176)
SRPSKA RADIKALNA STRANKA (SRS)	- założona 23 stycznia 1991 r.; - powstała z połączenia Serbskiego Ruchu Czernickiego, powstałego w 1990 r. po odłączeniu się frakcji Šešelj z SPO i Narodowej Partii Radykalnej (Nikolić); - od 23 grudnia 2007 r. w jej skład wchodzi SSJ;	- ultra-nacjonalistyczna prawica (populiści, czetnicy); - zmiana obecnych granic Serbii - popieranie idei „Wielkiej Serbii”; - antyglobalizm; - programowa deklaracja walki z przestępczością i korupcją; - popiera wejście do Unii Europejskiej, ale tylko z Kosowem i Metohiją jako integralną częścią Serbii; - nie uznaje jurysdykcji Trybunału w Hadze;	• dr Vojislav Šešelj • Tomislav Nikolić	. '92 – 73 . '93 – 39 . '97 – 82 . '00 – 23 . '03 – 82 . '07 – 81 (początkowo tworzy większość parlamentarną z DSS i poparciem SPS; od 15. 05. 2007 – zmiana rządzącej koalicji) . '08 – 78
JEDINSTVENA SRBIJA	- powstała 15 lutego 2004 r w Belgradzie	- partia konserwatywno - liberalna	- Dragan Markocić „Palma”	. '07 – 2 (w koalicji NS i DSS) . '08 – 3 (w koalicji z SPS i PUPS) . '12 – 7 (w koalicji z SPS i PUPS) . '14 – 7 (w koalicji z SPS i PUPS)

GRUPA GRADANA	- w 1993 r. przekształciła się w SSSJ;	- tradycje czetnickie; - nacjonałiści;	- Željko Ražnatović „Arkan”	· '90 – 8 · '92 – 5
STRANKA SRPSKOG JEDINSTVA (SSJ)	- założona w listopadzie 1993 r.; - na początku 2008 r. połączyła się z SRS;	- jedność narodu serbskiego; - integralność terytorialna ziem serbskich; - zachowanie tradycji (nacisk na zachowanie alfabetu cyrylicznego); - wspieranie idei „Wielkiej Serbii”.	- Željko Ražnatović „Arkan” - Borislav Pelević	· '00 – 14 · '03 – 0 · '07 – 0
SRPSKA DEMOKRATSK A STRANKA (SDS)	- założona 12 lipca 1990 r. (Petrovdan); - powstała jako ostatnia z nacjonalistycznych partii na terenie Federacyjnej Republiki Bośni i Hercegowiny; - w 1991 r. partia podzieliła się na : SDS Bośni i Hercegowiny (później Republiki Serbskiej), SDS Chorwacji (później Republiki Serbskiej Krainy) oraz SDS Serbii i Czarnogóry;	- jest to partia założona przez Serbów mieszkających na terenie Bośni i Hercegowiny; - nacjonalistyczni serbscy radykałowie – idea „Wielkiej Serbii”; - w styczniu 1992 r. ogłosili utworzenie tzw. Serbskiej republiki na terenie Bośni i Hercegowiny – dzisiejsza Republika Serbska; - główni działacze partii z czasów wojny są oskarżani przez Trybunał w Hadze o zbrodnie wojenne, przeciwko ludzkości i ludobójstwa; - partia ta jest nie uznawana przez niektóre zachodnie państwa, m.in. USA; - SDS w Serbii weszła w koalicję, a następnie połączyła się z DSS;	- Jovan Rašković - Radovan Karadžić - Momčilo Krajišnik - Biljana Plavšić	· '93 – 1 (koalicja z DSS w sumie 7)
NARODNA SELJAČKA STRANKA (NSS)	- została założona w 1990 r.	- na początku partia była wyraźnie autonomiczna; - od objęcia w 2002 r. funkcji	- Dragan Veselinov - Marijan Rističević	· '90 – 1 · '92 – 0 · '93 – 0 (choć koalicja DEPOS w

		przewodniczącego partii przez Marijana Rističevića zauważalny jest wyraźny skręt w stronę skrajnej prawicy;		sumie zdobywa 45) '97 – 4 (Koalicja Vojvodina) '00 – 0 '03 – 0 '07 – 0 (w koalicji z SPO) '08 – 0 (na listach Da se selo pita – NSS)
SELJAČKA STRANKA SRBIJE (SSS)			- Živko Selaković	'97 – 1 (w koalicji z DA i PSS) '00 – 1 (koalicja SSJ w sumie 14)
DEMOKRATSKA REFORMSKA STRANKA MUSLINAMA	- zarejestrowana w październiku 1990 r.;		- Azar Zulji	'90 – 1 '92 – 1
UNIJA ROMA SRBIJE	- założona w maju 2004 r.	- poprawienie sytuacji i pozycji Romów w Serbii; - nacisk na prawa człowieka i mniejszości etnicznych; - współpraca z innym krajami zmagającymi się z transformacją systemową; - nacisk na rozwój trójstronnych relacji: Belgrad - Zagrzeb - Sarajevo; Belgrad - Priština - Podgorica; Skoplje - Priština – Tirana;	- dr Rajko Đurić - Miloš Šapić - Milan Nikoli	'07 – 1 '08 – 0
ROMSKA PARTIJA ROMANI PARTIJA		- partia reprezentująca Cyganów Serbii;	- Šajn Srđan	'03 – 0 '07 – 1 '08 – 0

VOJVODINA				
PARTIA	GENEZA	POGLĄDY	LUDZIE	WYNIKI WYBORÓW liczba mandatów
MAĐARSKA KOALICIJA (MK) MAGYAR KOALÍCIÓ	- utworzona przed wyborami parlamentarnymi w 2008 r.	- koalicję tworzą 3 partie Węgrów mieszkających w Serbii: Savez Vojsvođanskih Mađara (SVM), Demokratska Stranka Vojsvođanskih Mađara (DSVM) i Demokratska Zajednica Vojsvođanskih Mađara (DZVM); - utworzenie „multietnicznego regionu autonomicznego” w Vojvodinie; - prawa mniejszości etnicznych;	- Ištvan Pastor - András Ágoston - Sándor Páll	'08 – 4
SAVEZ VOJSVOĐANSKIH MAĐARA (SVM) VAJDASÁGI MAGYAR SZÖVETSÉG (VMSZ)	- 18 czerwca 1994 r. powstało stowarzyszenie mieszkańców Vojvodiny; - 17 czerwca 1995 r. przekształciło się ono w partię polityczną; - obecnie członek Koalicji Węgierskiej (Mađarska Koalicija);	-partia Węgrów z Vojvodiny; - autonomia dla Vojvodiny; - prawa mniejszości; - regionalizm;	- Jožef Kasa (József Kasza) - Ištvan Pastor (Pásztor István)	'03 – 0 '07 – 3 '08 – 4 (jako członek MK; tworzą rząd z koalicją „Za Evropsku Srbiju”) '12 – 5 '14 – 6
DEMOKRATSKA ZAJEDNICA VOJSVOĐANSKIH MAĐARA (DZVM)	- została założona 31 marca 1990 r.	- partia etnicznych Węgrów z Serbii; - obecnie członek MK;	- Sándor Páll	'07 – 0 (w koalicji z Demokratska Stranka Vojsvođanskih Mađara - DSVM) '08 – 4 (jako członek MK; tworzą rząd z koalicją „Za Evropsku

VAJDASÁGI MAGYAROK DEMOKRATIKUS KÖZÖSSÉGE (VMDK)				Srbiju”)
REFORMSKA DEMOKRATSKA STRANKA VOJVODINE (RDSV)	<p>- w połowie 1990 r. założono Związek Sił Reformatorskich – ruch opowiadający się za społecznymi, politycznymi i ekonomicznymi zmianami w Jugosławii;</p> <p>- 13 października 1990 r. założono SRSJ za Vojvodinu;</p> <p>- na początku 1992 r. partia zmieniła nazwę na Reformska Demokratska Stranka Vojvodine;</p> <p>- 20 maja 2000 r. nastąpiła kolejna zmiana nazwy na Reformisti Vojvodine -socjaldemokratska partija;</p>	<p>- socjaldemokraci;</p> <p>- ekonomiczna i polityczna reintegracja przestrzeni byłej Jugosławii;</p> <p>- wspieranie procesów integracyjnych na Bałkanach i w ramach Unii Europejskiej;</p>	<p>- Nedeljko Šljivanac</p> <p>- Čedo Dakić</p>	<p>· '90 – 2</p> <p>· '92 – 2</p> <p>· '03 – 0</p>
KOALICIJA VOJVODINA (KV)	<p>- została założona w 1997 r.</p>	<p>- popieranie decentralizacji systemu politycznego Serbii – więcej autonomii dla regionów;</p>	<p>- <i>Dragan Veselinov</i></p>	<p>· '97 – 4</p>

		- proponują referendum w sprawie niepodległości Wojwodiny;		
DEMOKRATSKI SAVEZ HRVATA U VOJVODINI (DSHV)	- założona 15 lipca 1990 r.;	- reprezentuje Chorwatów mieszkających w Serbii; - początkowo walczyli o równouprawnienie Chorwatów w Wojwodinie; - kładą nacisk na rolę języka – propozycja uznania języka bunjevackiego (Bunjevac – jedno z głównych skupisk Chorwatów w Wojwodinie); - za integracją z Unią Europejską;	- Ivan Poljaković - Antun Skenderović - Petar Kuntić	· '90 – 1 · '08 – 1 (rządząca koalicja Za Evropsku Srbiju w sumie 102)

SANDŽAK				
PARTIA	GENEZA	POGLĄDY	LUDZIE	WYNIKI WYBORÓW liczba mandatów
BOŠNJAČKA LISTA ZA EVROPSKI SANDŽAK	- powstała przed wyborami parlamentarnymi w 2008 r.	- koalicja złożona z: Bošnjačka Demokratska Stranka Sandžaka, Socijalno-Liberalna Partija Sandžaka i Stranka Demokratske Akcije i Reformisti Sandžaka; - reprezentują głównie Bośniaków zamieszkujących Serbię;	- dr Sulejman Ugljani	· '08 – 2 (tworzą rząd z koalicją „Za Evropsku Srbiju”)
STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE (SDA)	- założona 26 maja 1990 r. w Sarajewie; - była to pierwsza	- partia bośniacka – w Serbii funkcjonuje jej odłamek SDA Sandžak, reprezentujący Bośniaków z tego regionu Serbii;	- Alija Izetbegović (BiH) - Sulejman Tihić (BiH) - dr Sulejman Ugljani (Sandžak)	· '90 – 3 · '97 – 3 (koalicja Lista za Sandžak) · '07 – 2

	zarejestrowana w Bośni i Hercegowinie partia po 45 latach systemu jednopartyjnego w Jugosławii;	<ul style="list-style-type: none"> - centro-prawica; - rozwój systemu wielopartyjnego i instytucji demokratycznych; - tworzenie społeczeństwa obywatelskiego; - Bośnia i Hercegowina jako demokratyczne, multietniczne państwo; - równouprawnienie religijne, etniczne, narodowościowe; - za międzynarodową współpracą i integracją europejską; 		<ul style="list-style-type: none"> · '08 – 2 (jako członek Bošnjačka Lista za Evropski Sandžak) · '12 – 2 · '14 – 3
KOALICIJA LISTA ZA SANDŽAK	- koalicja powstała na początku 2007 r. (wcześniej funkcjonowała sama Lista za Sandžak)	<ul style="list-style-type: none"> - koalicja reprezentująca Bośniaków z regionu Sandžak; - koalicję tworzą: Stranka Demokratske Akcije Sandžaka, Socijaldemokratska Partija Sandžaka, Bošnjačka Demokratska Stranka, Partija za Moderni Sandžak, Internacionalna Demokratska Unija iz Rožaja i Reformska Stranka Sandžaka; - zabarwienie nacjonalistyczne – autonomia dla Sandžaku; 	- dr Sulejman Ugljanin (SDA)	<ul style="list-style-type: none"> · '97 – 3 (sama Lista za Sandžak) · '07 – 2 · '08 – 2 (jako członek Bošnjačka Lista za Evropski Sandžak)
PREŠEVO				

<p>KOALICIJA ALBANACA PREŠEVSKE DOLINE</p> <p>KOALICIONI I SHQIPTARËVE TË LUGINËS SË PRESHEVËS</p>		<p>- partia mniejszości albańskiej mieszkającej w Serbii; - składa się z : Partija za Demokratsko Delovanie, Demokratska Unija Albanaca, Pokret Demokratskog Progres, Grupa Građan Rahmi Zufin; - w wyborach startowała koalicja Partija za Demokratsko Delovanje Rize Halimija i Demokratska Unija Doline Skendera Destanija; - prawa mniejszości etnicznych; - Dolina Prešewska jako obszar autonomiczny z możliwością przyłączenia się do Kosowa; - za współpracą i rozmowami z Serbią;</p>	<p>- Riza Halimi (PZDD) - Nagip Arifi - Junuz Musljija - Skendar Destanij (DUD)</p>	<p>· '07 – 1 · '08 – 1 v. '12 – 1</p>
<p>PARTIJA ZA DEMOKRATSKO DELOVANJE (PZDD)</p> <p>PARTIA PËR BASHKIMIN DEMOKRATIK TË SHQIPTARVE (PBDSH)</p>	<p>- została założona 24 sierpnia 1990 r.</p>	<p>- reprezentowanie ludności albańskiej zamieszkującej południe Serbii; - przywódca Riza Halimi jest jedynym przedstawicielem Albańczyków w Skupštinie Serbii;</p>	<p>- Riza Halimi</p>	<p>· '93 – 2 (w koalicji z Demokratska Partija Albanaca) · '07 – 1 (w ramach KAPD) · '08 – 1(w ramach KAPD) '14 – 2</p>
<p>KOALICIJA PREŠEVO - BUJANOVAC</p>		<p>- reprezentuje Albańczyków z regionu Preševo – Bujanovac – Medveđa;</p>	<p>- Riza Halimi</p>	<p>· '97 – 1</p>

NAJWAŻNIEJSZE KOALICJE WYBORCZE:

1. **DEPOS** (Demokratski Pokret Srbije) = SPO + DSS + GSS + ND
2. **DOS** (Demokratska Opozicija Srbije) = DS + DSS + GSS + DHSS + NS + LSV + SDU + SVM + RDSV + KV + SD + PDS + SDP + LŠ + ASNS + DA + ND + DC
3. **„ZAJEDNO”** = DS + GSS + DSS + DC
4. **ZA EVROPSKU SRBIJU** = DS + DSHV + SDP + LSV + SPO + G17+
5. **„POKRENIMO SRBIJU”** = SPS+ NS+PSS+PS+ PUPS+ URS
6. **BUDUĆNOST U KOJU VERUJEMO** = SPS+NS+PS+SPO+Sociajaldemokratska partja Srbije

TERMINY WYBORÓW PARLAMENTARNYCH:

- 9. 12. 1990 r. – frekwencja 5 034 440 (71,49 %)
- 20. 12. 1992 r. – frekwencja 4 723 711 (69,72%); pierwsze wybory po rozpadzie Jugosławii
- 19. 12. 1993 r. – frekwencja 4 300 440 (61,34%)
- 21. 09. 1997 r. – frekwencja 4 132 236 (57,47%) – wybory zbojkotowane przez większość partii, m.in.: DS, DSS, GSS
- 23. 12. 2000 r. – frekwencja 3 748 623 (57,72%)
- 28. 12. 2003 r. – frekwencja 3 825 471 (58,75%)
- 21. 01. 2007 r. – frekwencja 4 033 386 (60,62%)
- 11. 05. 2008 r. – frekwencja 4 141 176 (61,35%)
- 06.05.2012 r. – frekwencja 3 911 136 (57,77%)
- 16.03.2014 r. – frekwencja 3 592 375 (53,09%)

PREMIERZY SERBII:

1. Dragutin Zelenović (SPS) 15. 01. 1991 – 23. 12. 1991
2. Dragoman Božović (SPS) 23. 12. 1991 – 10. 02. 1993
3. Nikola Šajnović (SPS) 10. 02. 1993 – 18. 03. 1994
4. Mirko Marjanović (SPS) 18. 03. 1994 – 24. 10. 2000
5. Milomir Minić (SPS) 24. 10. 2000 – 25. 01. 2001
6. Zoran Đinđić (DS) 25. 01. 2001 – 12. 03. 2003
7. Nieboja Cović (DA) 12. 03. 2003 – 17. 03. 2003 (*pełniący obowiązki*)
8. Žarko Korać (SDU) 18. 03. 2003 – 18. 03. 2003 (*pełniący obowiązki*)

Ljiljana Arandelović	Jedinstvena Srbija (JS)					0,38					
Radoslav Avlijaš	DS Otadžbina				0,83						
Velimir Bata-Živojinović	SPS	3,27									
Ivica Dačić	SPS+PUPS+JS									14,23	
Danica Grujičić	Socijaldemokratski savez									0,78	
Zoran Dragišić	nezaležny									1,54	
Muamer Zukorlić	nezaležny									1,39	
Zoran Stanković	URS (G17+)									6,58	
Jadranka Šešelj	SRS									3,78	
Vladan Batić	Demohrišćanska Stranka Srbije					0,54					
Ivica Dačić	SPS					4,04					
Jugoslav Dobričanin	Reformistička Stranka							0,29			
Dragan Đorđević	Stranka Državljana Srbije					0,19					
Vuk Drašković	SPO	4,4									
Milovan Drecun	Politička partija "Preporod					0,54					

	Srbije"									
Valimir Ilić	Nova Srbija				9,08			7,43		
Branislav - Bane Ivković	SNS	1,2				0,45				
Mirko Jović	"Narodna radikalna stranka", "Srbija i dijaspora" i "Evropski blok"					0,18				
Čedomir Jovanović	Liberalno demokratska partija							5,34	5,03	
Księżna Jelisaveta (Elżbieta) Karađorđević	GG 'Inicijativa za lepšu Srbiju'					2,01				
Bogoljub Karić	GG					18,23				
Milanka Karić	Pokret Snaga Srbije-Bogoljub Karić							0,98		
Vojislav Koštunica	DSS	30, 89	68,4	57,66					7,44	
Miroljub Labus	Najlepsze dla Serbii - GG	27,36	31,6							
Tomislav Lalošević	nezależny	0, 69								
Dragan Maršićianin	DSS+G-17 Plus+SPO-NS					13,30				

Dragoljub Mičunović	DOS				35,42						
Vladan Glišić	nezalezny									2,77	
Zoran Milinković	Patriotska Stranka Dijaspore					0,17					
Milutin Mrkonjić	Socijalistička Partija Srbije							5,97			
Tomislav Nikolić	SRS/SNS				46,23	30,6	45,4	39,99	47,97	25.05	49.54
Vuk Obradović	SD	0,72									
Nebojša Pavković	nezalezny - GG	2,08									
Ištvan Pastor	Mađarska Koalicija							2,26		1,62	
Borislav Pelević	Partia Jednošci Serbii (SSJ)	3,82		3,53		0,46					
Dragan Radenović	kandidat Društva Slobodnih Gradjana Nema Zaverre Zapada	0,23									
Marijan Rističević	NS S				2,86			0,45			

Vojislav Šešelj	SRS	23,7		36,08							
Boris Tadić	DS					27,37	53,24	35,39	50,31	25.31	47.31
Dragan S. Tomić	SNS				2,1						
FREKWENCJA		55,5	45,46	45,16	38,8	47,74	48,36	61,38	68,14	57.77	46.26
TURA		I	II	III	I	I	II	I	II	I	II

Prezydenci Socjalistycznej Federalnej Republiki Jugosławii

- Stipe Mesić (30.06.1991 - 03.10.1991)
- Branko Kostić (3.10.1991 - 27.04.1992)

Prezydenci Federalnej Republiki Jugosławii

- Dobrica Ćosić (15.06.1992 - 01.06.1993)
- Miloš Radulović (tymczasowo) (01.06.1993 - 25.06.1993)
- Zoran Lilić (25.06.1993 - 23.06.1997)
- Srđan Božović (tymczasowo) (23.06.1997 - 15.07.1997)
- Slobodan Milošević (15.07.1997 - 06.10.2000)
- Vojislav Koštunica (7.11.2000 - 07.03.2003)

Prezydenci Republiki Serbii w ramach federacji i SiCz (1992 – 2006)

- Slobodan Milošević (11. 01. 1991 – 23. 07. 1997)
- 24. 07. 1997 – 29. 12. 1997 – brak urzędującego prezydenta; niektóre obowiązki sprawował Dragan Tomić
- Milan Milutinović (29. 12. 1997 – 29. 12. 2002)
- 30. 12. 2002 – 11. 07. 2004 – brak urzędującego prezydenta; niektóre obowiązki pełnili Nataša Mićić, Vojislav Mihailović oraz Predrag Marković
- Boris Tadić (od 11. 07. 2004 – 5. 04. 2006)

Prezydenci Serbii i Czarnogóry

- Svetozar Marković (2003 – 2006)

Prezydenci Republiki Serbii

- Boris Tadić (od 5. 06. 2006, kadencja liczona od 11. 07. 2004 – 05.04.2012)

- Slavica Đukić-Dejanović (05.04.2012 – 31.05.2012 pełniła obowiązki prezydenta)
- Tomislav Nikolić (31.05.2012 – nadal)

BEZPARTIJNI

Mirko Cvetković (ur.16.08.1950 r., Zaječar) - minister finansów w latach 2007 – 2008 oraz 2011 – 2012. Premier Serbii od 7 lipca 2008 do 28 lipca 2012. Ukończył ekonomię na Uniwersytecie Belgradzkim. W latach 80-ch XX w. był konsultantem Banku światowego nad programami w Pakistanie, Indiach i Turcji. W styczniu 2001 zajął stanowisko wiceministra gospodarki i prywatyzacji. W latach 2003-2004 pełnił funkcję dyrektora Agencji Prywatyzacyjnej. 15 maja 2007 objął stanowisko ministra finansów w drugim rządzie premiera Vojislava Koštunicy, które zajmował do 7 lipca 2008. Od 27.06.2008 podczas kadencji Borisa Tadića pełnił obowiązki premiera. Za ten period Serbia w 2009 wystąpiła z wnioskiem o członkostwo w Unii Europejskiej, a w marcu 2012 uzyskała status oficjalnego kandydata.

SOCJALISTIČKA PARTIJA SRBIJE (SPS)

Slobodan Milošević (ur.29.08.1941 r., Požarevac; zm. 11.03.2006 r., Haga) – ukończył gimnazjum w Požarevacu, następnie Wydział Prawa Uniwersytetu Belgradzkiego; od 1959 r. członek Serbskiej Partii Komunistycznej, po studiach został doradcą ekonomicznym burmistrza Belgradu (1966-1969), od 1969 r. z-ca dyrektora, a w latach 1978 - 1982 naczelnym dyrektorem (po Stamboliću) przedsiębiorstwa „Tehnogas”, w 1982 r. (również z protekcji Stambolicia) został prezesem Banku Belgradzkiego – Beobank; w 1982 roku wszedł do Prezydium KC SKS, od 1984 r. do 1986 r. przewodniczący Partii Komunistycznej w Belgradzie, a od 1987 r. przewodniczący Serbskiej partii Komunistycznej; w 1987 r. został wybrany na prezydenta Republiki Serbii (w ramach federacji); był jednym z założycieli SPS w 1990 r., od 1997 r. do 2000 r. pełnił funkcję prezydenta Nowej Jugosławii (Serbii i Czarnogóry); w czasie wojny w byłej Jugosławii wspierał serbskich nacjonalistów w innych republikach (m.in. R. Mladicia i R. Karadžicia), przeciwny Pokojowi z Dayton, w 1999 r. doprowadził do wybuchu walk w Kosowie zakończonych bombardowaniami Serbii przez siły NATO; w 2000 r. przegrał wybory prezydenckie (Rewolucja Buldożerów) i został odsunięty od władzy; oskarżony przez Trybunał ds. Zbrodni w byłej Jugosławii o zbrodnie wojenne dokonane w czasie wojny w Chorwacji, Bośni i Hercegowinie oraz w Kosowie – w sumie 66 zarzutów, w 2001 r. został aresztowany w Belgradzie i przewieziony do Hagi, gdzie 12.02.2002 r. rozpoczął się jego proces; 11.03.2006 r. został znaleziony martwy w swojej celi w Hadze; rodzina: żona Mijana Markocić – przebywa w Rosji, córka Marija - dziennikarka, właścicielka radia i telewizji „Košava”, syn Marko - podejrzany przedsiębiorca, właściciel sieci sklepów wolno cłowych na granicach FRJ;

Milan Milutinović (ur.19.12.1942 r., Belgrad) – absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Belgradzkiego, w latach 1983 – 1985 był dyrektorem Serbskiej Biblioteki Narodowej, był członkiem Komisji Spraw Zagranicznych Skupštiny, Serbskim Komisarzem ds. Edukacji i Nauki, członkiem Rady Wykonawczej Parlamentu Serbii; pracował w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w randze ambasador, następnie pełnił funkcję ambasadora w Grecji; od 1995 r. do 1998 r. pełnił funkcję Ministra Spraw Zagranicznych FRJ; w latach 1998 – 2002 prezydent Republiki Serbii; oskarżony przez Trybunał

ds. Zbrodni w byłej Jugosławii o zbrodni wojenne dokonane w czasie wojny w Kosowie w 1999 r.; po zakończeniu sprawowania funkcji prezydenta poddał się Trybunałowi w Hadze, jego proces rozpoczął się 15.04.2006 r.;

Dobrica Ćosić (ur.04.01.1922 r. Velika Drenova, Królestwo SHS) – nacjonalistyczny pisarz i polityk; w 1939 r. przyłączyła się do ruchu komunistycznego, od 1941 r. walczył w serbskiej partyzantce, po wojnie ukończył wyższą szkołę partyjną „Duro Đaković” (1946-1947), następnie pracował w Komisji Agitacji i Propagandy, przyjaciel i bliski współpracownik Josipa Broz „Tito”, współpracownik Rankovicia i UDBA; w 1956 r. wyznaczony przez Titę do komisji programowej, która miała na nowo sformułować program partii; zwolennik narodowości jugosłowiańskiej – dyskusja ze słoweńskim intelektualistą Dušanem Pirijevcem w 1961 r.; od 1966 r. zaczęło się „rozejście” z partią, do którego ostatecznie doszło w 1968 r. – główna przyczyna to sprzeciw co do partyjnych propozycji dot. samorządów, większych praw dla Albańczyków i marginalizacja narodu serbskiego; w latach 1969 – 1972 przewodniczący Serbskiej Spółdzielni Literackiej - Zadruga, konsultant przy Memorandum SANU; od 1992 r. do 1993 r. prezydent Federalnej Republiki Jugosławii; popierał Slobodana Miloševića i Radovana Karadžica oraz działania Armii Bośniackich Serbów w czasie wojny 1991 – 1995; od lat 60 – tych interesował się sprawą Kosova – proponował jego podział; od 2000 r. przeszedł do opozycji;

Ivica Dačić (ur.01.01.1966 r., Prizren) – premier Serbii. Ukończył gimnazjum w Nišu, a następnie Wydział Nauk Politycznych Uniwersytetu Belgradzkiego; był pierwszym przewodniczącym Młodych Socjalistów (od 1990 r.), od 1992 r. do 2000 r. pełnił również funkcję rzecznika prasowego SPS, zyskując przydomek "Małego Słobo". Sprawował funkcję Ministra Informacji (10.2000 r. – 01.2001 r.). Też pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu Miejskiego SPS w Belgradzie, w latach 2000 – 2003 pełnił funkcję vice przewodniczącego SPS, od 12. 2006 r. jest jej przewodniczącym; od 2004 r. zasiada w serbskim parlamencie, jest również delegatem Skupštiny do Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy; były szef klubu koszykarskiego „Partizan” z Belgradu oraz vice przewodniczący Jugosłowiańskiego Komitetu Olimpijskiego. Wicepremier i minister spraw wewnętrznych (08.07.2008 - 27.07.2012).

Slavica Đukić-Dejanović (ur. 4 lipca 1951r., Rača) – przewodnicząca Zgromadzenia Narodowego (2008 – 2012), pełniąca obowiązki Prezydenta Republiki Serbii od 5 kwietnia 2012 do 31 maja 2012. Minister Zdrowia Republiki Serbii od 27 lipca 2012. Ukończyła Wydział Medycyny na Uniwersytecie Belgradzkim w zakresie neuropsychiatrii. Od 1982 wykładowca w Instytucie Psychiatrii na Wydziale Medycynym Uniwersytetu w Kragujevacu. Uzyskała tam tytuł profesora. Zajmowała stanowisko dziekana tego instytutu, a także stanowisko wicerektora uniwersytetu. W latach 1993-2000 zajmowała stanowisko dyrektora Szpitala Klinicznego w Kragujevacu oraz Kliniki Psychiatrycznej w tym mieście.

Z 1990 roku od powstania partii – członek Socjalistycznej Partii Serbii. Kilukrotnie wchodziła w skład jej Komitetu Wykonawczego oraz Komitetu Głównego. W 1996 oraz ponownie w 2006 została wybrana na stanowisko wiceprzewodniczącej partii. W latach 2000-2006 pełniła mandat deputowanej do parlamentu Federalnej Republiki Jugosławii, a następnie deputowanej do parlamentu Serbii i Czarnogóry. W 2006 została deputowaną do Zgromadzenia Narodowego Serbii, a 25 czerwca 2008 objęła stanowisko przewodniczącej parlamentu. 5 kwietnia 2012, po rezygnacji ze stanowiska prezydenta przez Borisa Tadića, przejęła obowiązki głowy państwa do czasu wyboru nowego prezydenta. 27 lipca 2012 Đukić-Dejanović objęła stanowisko ministra zdrowia w nowym rządzie premiera Ivicy Dačića.

JUGOSLOVENSKA UDRUŽENA LEVICA (JUL)

Mirjana Marković (ur.10.07.1942 r., Požarevac) – ojciec Moma Marković (członek Komitetu Centralnego i Politbiura KPJ), absolwent medycyny, bohater komunistyczny i polityk, matka Vera Viulević, studentka literatury i języka francuskiego (plotka w Serbii głosi, że Mirjana jest córką Tity z nieprawego łoża), żona Slobodana Miloševića; ukończyła gimnazjum Požarevac, następnie Socjologię na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Belgradzkiego, w 1979 r. obroniła doktorat, od 1990 r. profesor zwyczajny socjologii Uniwersytetu Belgradzkiego, odznaczona Doktoratem Honoris Causa Uniwersytetu im. Łomonosowa, członek Akademii Socjologicznej; pracownik instytucji „Duro salaj”, członek Rady Uniwersyteckiego Komitetu ZKS, przewodnicząca Komisji Pracy Ideowej i Teoretycznej Związku Komunistów Belgradu, przewodnicząca Komitetu Miejskiego Związku Komunistów, przewodnicząca Związku Towarzystw Pedagogicznych Serbii, członek Rady Oświatowej Serbii; członek Jugosłowiańskiego Związku Komunistów – Ruch na rzecz Jugosławii; obecnie przebywa na terenie Rosji;

Ljubiša Ristić (ur.8.02.1947, Priština) – ukończył Akademię Teatralno-Filmową w Belgradzie; reżyser teatralny, dyrektor Teatru Narodowego w Suboticy, redaktor w piśmie studenckim „Student” 1968 r.- 1970 r. i czasopiśmie „Vidici” 1970 r.- 1971 r., organizator ruchu KPGT (kazalište, pozorište, gledalište, teatar 1979), twórca ideowy i realizator licznych niekonwencjonalnych manifestacji teatralnych i kilku festiwali teatralnych; gościł w prawie wszystkich liczących się teatrach jugosłowiańskich, kierował serbskim Teatrem Narodowym w Nowym Sadzie 1989 r. – 1990 r.; wyreżyserował 80 spektakli teatralnych, filmy fabularne, filmy tv.; od 1995 r. przewodniczący JUL;

SRBSKA RADIKALNA STRANKA (SRS)

Vojislav Šešelj (ur. 11.10.1954 r., Sarajevo) – ojciec Nikola pochodził z Czarnogóry, zaś matka Danica była Serbką z Hercegowiny; błyskotliwy student prawa na Uniwersytecie Sarajewskim, w 1979 r. stał się najmłodszym doktorem w Jugosławii; początkowo komunista (TW Magistar), następnie w 1984 r. aresztowany i skazany na 8 lat więzienia – pod wpływem nacisków zewnętrznych uwolniony po 18 miesiącach (cieszył się ochroną ODB związanej z Miloševićem); w 1989 r. wyjechał do USA, gdzie spotkał się z przywódcą Czetników Momčilo Đukićem, który nadał mu tytuł „Czetnickiego Wojewody”; w styczniu 1990 r. wraz z Vukiem Draškovićem i Mirko Jovićem założył Serbską Narodową Odnowę (SNO), opuścił ją pod koniec stycznia i założył Serbski Ruch Wolności, w marcu 1990 r. wraz z Vukiem Draškovićem założył Serbski Ruch Odnowy (SPO), który opuścił 31 maja i założył Zgromadzenie Ruchu Czetnickiego (Skupština Četničkog Pokryta), szybko jednak odszedł z partii i założył SRS – głosił ideę połączenia wszystkich ziem zamieszkałych przez Serbów; poseł Skupštiny serbskiej, od 1998 r. do 2000 r. vice premier Republiki Serbii; kilkakrotnie startował w wyborach prezydenckich; w czasie wojen zakładał bojówki paramilitarne, które uczestniczyła w walkach m. in. w Vukovarze, Bośni i Hercegowinie; jest autorem ok. 100 publikacji o charakterze szowinistycznym; poszukiwany przez Trybunał ds. Zbrodni w byłej Jugosławii za zbrodnie przeciwko ludzkości oraz zbrodnie wojenne, poddał się dobrowolnie 02.2003 r., proces rozpoczął się 26.11.2006 r., Šešelj nie zdecydował się na adwokata, jego postawa w czasie trwania posiedzeń zdecydowanie utrudniła przebieg procesu.

SRPSKA NAPREDNA STRANKA (SNS)

Tomislav Nikolić (ur. 15.02.1952 r., Kragujevac) – prezydent Republiki Serbii. Ukończył techniczną szkołę średnią w Kragujevcu, następnie rozpoczął studia prawnicze na miejscowym uniwersytecie, których nie ukończył; od 1990 r. członek SRS, nie przerywając od 1991 r. zasiada w parlamencie, w 1998 r. koalicja SRS z SPS, a Nikolić zostaje vice premierem w serbskim rządzie, od 1999 r. pełni funkcję vice premiera rządu Nowej Jugosławii, w 2007 r. został przewodniczącym Skupštiny, ale po tygodniu pełnienia funkcji złożył jednak rezygnację, ponieważ pozostałe ugrupowania parlamentarne odmówiły zawarcia koalicji rządowej z Serbską Partią Radykalną i porozumiały w sprawie utworzenia większościowego gabinetu, na czele którego stanął Vojislav Koštunica; dwukrotnie brał udział w wyborach prezydenckich przechodząc do drugiej tury głosowania; znany jest ze swoich kontrowersyjnych poglądów i wypowiedzi o charakterze nacjonalistycznym i wielkoserbiskim; obecnie przewodniczący Serbskiej Partii Postępowej. Latem 2008 po przegranych przez Serbską Partię Radykalną przyspieszonych wyborach parlamentarnych popadł w konflikt z Vojislavem Šešeljem i w konsekwencji jesienią tego samego roku opuścił ugrupowanie. Wraz z grupą najbliższych współpracowników założył nowe stronnictwo Serbska Partia Postępowa, którego nazwa jest nawiązaniem do XIX-wiecznego ugrupowania młodych serbskich konserwatystów. W 2004, 2008 i 2012 kandydował na urząd prezydenta Republiki Serbii. W dwóch pierwszych przypadkach przegrał jednak w drugiej turze głosowania z urzędującym prezydentem Borisem Tadićem. 20.05.2012 w drugiej turze pokonał Borisa Tadića.

Nebojša Stefanović (ur. 20.11.1976 r., Belgrad) - przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Republiki Serbii. Ukończył fakultet business-managementu. Po ukończeniu studiów, doświadczenie w pracy uzyskiwał pracując w prywatnych firmach. Był członkiem Serbskiej Partii Radykalnej do września 2008 roku. Po podziału partii przeszedł do serbskiej Partii Postępowej – Serbska napredna stranka, gdzie stanął na czele Komitetu Wykonawczego. Był posłem Zgromadzenia Narodowego Serbii i przewodniczącym Sejmowej Komisji Handlu i Turystyki.

Aleksandar Vučić (ur. 05.03.1970, Belgrad) - pierwszy wicepremier do spraw obronności, bezpieczeństwa i walki z korupcją i przestępczością, minister obrony, sekretarz generalny Rady Bezpieczeństwa Narodowego i przewodniczący Serbskiej Partii Postępowej (SNS). Czternaście lat temu był sekretarzem generalnym Serbskiej Partii Radykalnej. Ukończył studia na Wydziale Prawa. Pracował z 1992 po 1993 na radio "Kanał S" w Pale, Republika Serbska, jako dziennikarz, gdzie przygotował międzynarodowe wiadomości w języku angielskim. Roku 1993 on wstąpił do Serbskiej Radykalnej Partii, i został wybrany do Zgromadzenia Narodowego Republiki Serbii. Dwa lata później, w 24, i został jej sekretarzem generalnym. W 2008 roku został burmistrzem Belgradu.

SRPSKI POKRET OBNOVE (SPO)

Vuk Drašković (ur. 29.11.1946, Međa/Banat) – literat i polityk; ukończył gimnazjum w Gacko, następnie Wydział Prawa w Belgradzie; w latach 1969 – 1978 pracował jako dziennikarz w Tanjugu, pisał przemówienia dla Tity, od 1978 r. do 1980 r. rzecznik prasowy Związków Zawodowych

Jugosławii, redaktor pisma „Praca”; w styczniu 1990 r. wraz z Vojislavem Šešeljem i Mirko Jovićem założył Serbską Narodową Odnowę (SNO), a następnie, w raz z żoną Danicą, założył SPO, startował w wyborach prezydenckich (zrezygnował, gdy do wyborów stanął Milan Panić), był jednym z organizatorów anty – rządowych demonstracji z marca 1991 r. (następnie aresztowany), kilkakrotnie aresztowany i zamykany (w czerwcu 1993 po wypadkach przed Skupštiną 38 dni spędził w Centralnym Więzieniu), dwukrotnie przeżył zamach na swoją osobę (3 października 1999 r., 15 czerwca 2000 r.), kilkakrotnie wybierany na posła, vice prezydent FRJ (01 – 04.1999 r.), Minister Spraw Zagranicznych Serbii i Czarnogóry, a następnie Minister Spraw Zagranicznych Republiki Serbii (do 05.2007 r.); autor 8 książek, wielu politycznych esejów i artykułów, główne powieści to „Sudija” (traktuje o mordach na Serbach w czasie Niezależnego Państwa Chorwackiego), „Nóz”, „Rosyjski konsul”, „Noć ğenerała” (o Draży Mihajloviću).

DEMOKRATSKA STRANKA (DS)

dr Zoran Đinđić (ur.1.08.1952 r., Bosanski Šamac/Bośnia i Hercegowina; zginął w zamachu 12.03.2003 r., Belgrad) – ukończył gimnazjum w Belgradzie, następnie Wydział Filozofii Uniwersytetu Belgradzkiego, w 1979 r. obronił doktorat na Uniwersytecie w Konstancji; redaktor naczelny czasopisma Towarzystwa Filozoficznego Serbii „Theoria”, profesor wydziału filozoficznego Uniwersytetu w Nowym Sadzie, w latach 70-tych był przewodniczącym Związku Studentów Filozofii w Belgradzie – w styczniu 1974 r. wraz ze Związkami Studentów Filozofii z Zagrzebia i Ljubljany wystąpił z krytyką rządzących komunistów, za co został aresztowany i postawiony przed sadem; chciał reformy w służbach specjalnych opanowanych przez ludzi byłego systemu, od 1985 r. pracownik naukowy Ośrodka Filozofii i Teorii Społeczeństwa Belgrad; w 1989 r. pośród założycieli DS, od 02.1997 r. burmistrz Belgradu z ramienia Koalicji „Zajedno”, od 01.2001 r. premier Serbii w ramach koalicji DOS; zastrzelony 12.03.2003 r. przez snajpera prawdopodobnie przez członków jednostek specjalnych „czerwone berety”;

Boris Tadić (ur.15.01.1958 r., Sarajevo) – ukończył szkołę średnią w Belgradzie, następnie psychologię społeczną na Uniwersytecie w Belgradzie, wykładowca na UB, założyciel i dyrektor (do 2002 r.) Centrum Rozwoju Demokracji i Umiejętności Politycznych, od 1990 r. członek DS, dwukrotny vice przewodniczący partii, od 2004 r. przewodniczący DS; w rządzie Đinđića pełnił funkcję Ministra Telekomunikacji, następnie od 03.2003 r. do 04.2004 r. był Ministrem Obrony Narodowej, od 06.2004 r. prezydent Serbii (reelekcja 01.2008 r.). Tadić złożył urząd 10 miesięcy przed końcem swojej kadencji, by ubiegać się ponownie o to stanowisko w wyborach prezydenckich wyznaczonych na 6 maja 2012. Po wyborach – głowa opozycji w parlamencie.

DEMOKRATSKA STRANKA SRBIJE (DSS)

Vojislav Koštunica (ur.24.04.1944 r., Belgrad) – ukończył szkołę średnią w Belgradzie, następnie Wydział Prawa na Uniwersytecie w Belgradzie, gdzie również obronił doktorat, asystent na Wydziale Prawa w Belgradzie 1970 r. – 1974 r., usunięty z powodu występowania przeciwko istniejącemu prawu, pracownik naukowy w Instytucie Filozofii i Teorii Społecznych w Belgradzie; jeden z założycieli DS, w 1992 r. odszedł z DS i założył DSS; od 1990 r. do 1997 r. poseł; 03. 2000 r. wygrał wybory prezydenckie w Nowej Jugosławii i usunął ze stanowiska Miloševića, w 2003 r. rozwiązano Nową Jugosławię i powołano do życia Serbie i Czarnogórę likwidując pełnione przez Koštunicę stanowisko; od 03.2004 r. do 07.07.2007 r. pełnił

funkcje premiera Serbii (dwa gabinety: 2004 – 2007, 2007 – 2008); po odłączeniu się Kosowa i uznaniu go przez część państw UE Koštunica stwierdził, iż „członkostwo w UE nie leży już w interesie Serbii”; jest postrzegany jako polityk o umiarkowane nacjonalistycznych poglądach i czystych rękach, za sukces swojej prezydentury uważa powrót Jugosławii do organizacji międzynarodowych oraz ponowne nawiązanie stosunków dyplomatycznych z Zachodem, zerwanych przez Miloševicia po bombardowaniach NATO w 1999 r.;

NOVA SRBIJA (NS)

Velimir Ilić (ur.28.05.1951 r., Čačak) – ukończył (z tytułem licencjata) Wydział Technologii Uniwersytetu w Belgradzie (w 2005 r. zdobył tytuł magistra na Uniwersytecie w Kragujevcu – Wydział Techniczny w Čačaku); pracował jako prywatny przedsiębiorca; w 1990 r. przyłączył się do SPO, w 1996 r. został prezydentem rodzinnego miasta z ramienia SPO; w 1997 r. odszedł z SPO i założył NS; odegrał ważną rolę w czasie „Rewolucji Buldożerów”, czym zyskał sobie dużą popularność; od 2004 r. do 2007 r. pełnił funkcję Ministra ds. Inwestycji, od 2007 r. do 2008 r. pełnił funkcję Ministra Infrastruktury;

LIBERALNO DEMOKRATSKA PARTIJA (LDP)

Čedomir Jovanović (ur.13.04.1971 r., Belgrad) – ukończył szkołę średnią o profilu ekonomicznym w Belgradzie, następnie rozpoczął studia na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu w Belgradzie, szybko jednak zrezygnował i rozpoczął studia na Akademii Sztuk Pięknych w Belgradzie na wydziale dramaturgii (ukończył w 1998 r.); pracował jako dziennikarz; uczestnik protestów studenckich 1996 – 1997, twórca Studenckiego Klubu Politycznego; dołączył do DS (od 2001 r. vice przewodniczący), w 2000 r. został posłem z ramienia DOS (do 2003 r. stał również na czele klubu poselskiego DOS), w latach 2003 – 2004 premier Serbii (posądzany o kontakt z mafią serbską – usunięty z list wyborczych DS w 2003 r.), w 2005 r. nie zadowolony z działań nowego lidera DS Tadicia Jovanović odszedł z partii i założył LDP; w 2008 r. wystartował bez większych rezultatów wyborach prezydenckich; zwolennik jak najszybszego „rozliczenia się” z poprzednim systemem;

GRAĐANSKI SAVEZ SRBIJE (GSS)

Zoran Svilanović (ur.22.10.1963 r., Gnjiljane) - ukończył Wydział Prawa na Uniwersytecie w Belgradzie, następnie studiował w Instytucie Praw Człowieka w Strasburgu; do 1998 r. pracował jako wykładowca Uniwersytetu Belgradzkiego, skąd został usunięty za krytykowanie prawa uniwersyteckiego; od 1998 r. vice przewodniczący DSS, a od 1999 r. przewodniczący partii; od 2000 r. do 2004 r. pełnił funkcję Ministra Spraw Zagranicznych FRJ z ramienia DOS-u; od 11.2004 r. przewodniczący I Grupy Roboczej w ramach Paktu Stabilizacji dla Europy Południowo – Wschodniej;

Vesna Pešić (ur.6.04.1940 r., Grockoj) – ukończyła Wydział Prawa na Uniwersytecie w Belgradzie, pracownik naukowy Instytutu Filozofii i Teorii Społecznej w Belgradzie, w latach 1978 – 1991 wykładowca w Wyższej Szkole dla Pracowników Socjalnych, jedna z założycieli Związku na rzecz

Jugosławii, Inicjatywy Demokratycznej, Komitetu Helsińskiego w Belgradzie, Centrum Inicjatyw Antywojennych i tygodnika „Vreme”, członek Komitetu Obrony Myśli i Wypowiedzi, działacz Związku Sił Reformatorskich w Serbii;

G 17+

Miroljub Labus (ur. 28.02.1947 r., Mala Krsna) - skończył ekonomię na Uniwersytecie Belgradzkim; w 1993 r. przystąpił do DS, w 1998 r. współtworzył grupę pozarządową G-17, były wicepremier rządu federalnego, w rządzie Đinđića sprawował funkcję Ministra Handlu Zagranicznego; autor reformy systemu bankowego państwa;

Mladen Dinkić (ur.20.12.1964 r., Belgrad) – ukończył ekonomię na Uniwersytecie w Belgradzie; wykłada na UB; od 11.2002 r. do 07.2003 r. Prezes Narodowego Banku Serbii; następnie w latach 2004 – 2006 pełnił funkcję Ministra Finansów, od 07.2007 r. na stanowisku Ministra Gospodarki i Rozwoju Regionalnego (utrzymał stanowisko po wyborach 2008 r.), w rządzie Mirko Cvetkovića pełni również funkcje vice premiera; w rządzie Ivicy Dačića (po wyborach w 2012r.) pełni funkcje ministra finansów i ekonomiki.

DZIAŁACZE MNIEJSZOŚCI WĘGIERSKIEJ

József Kasza/sr.Jožef Kasa (ur.06.02.1945 r., Subotica) – ukończył Wydział Ekonomiczny w Suboticy; pracował w zakładzie chemicznym „Zorka” (pełnił funkcję dyrektora finansowego); od 1989 r. przewodniczący Sejmiku Suboticy; od 1992 r. poseł Skupštiny Serbii, od 1995 r. stoi na czele SVM, w rządzie Đinđića sprawował funkcję vice premiera; reprezentant etnicznych Węgrów;

István Pásztor /sr.Ištvan Pastor (ur.20.08.1956 r.) – ukończył studia licencjackie na Wydziale Prawa w Suboticy; jeden z założycieli SVM, obecnie przewodniczący MK;

Sándor Páll/sr.Šandor Pal (ur.15.02.1954 r., Bačko Petrovo Selo) – jeden z założycieli DZVM, obecnie jeden z przewodniczących MK;

DZIAŁACZE Z SANDŹAKU I KOSOWA

dr Sulejman Ugljani (ur.20.11.1954 r., Mitrovica) – z pochodzenia Bośniak; ukończył szkołę średnią w Prištinie, a następnie stomatologię w Sarajewie; pracuje jako stomatolog w Novim Pazaru; działa w SAD od samego początku (od 07.1990 r. przewodniczący SDA Sanžak), od 1991 r. przewodniczący Bośniackiej Rady Narodowej w Serbii (Bošnjacko Nacionalno Vijeće – BNV), poseł Skupštiny Serbii;

Riza Halimi (ur.16.09.1947 r., Preševo) – z pochodzenia Albańczyk; profesor fizyki; założyciel i przewodniczący PZDD; jedyny przedstawiciel Albańczyków w Skupinie Serbii.